

Stationsstraat 38, Neerpelt, gemeente Pelt

Programma van Maatregelen

Auteur:

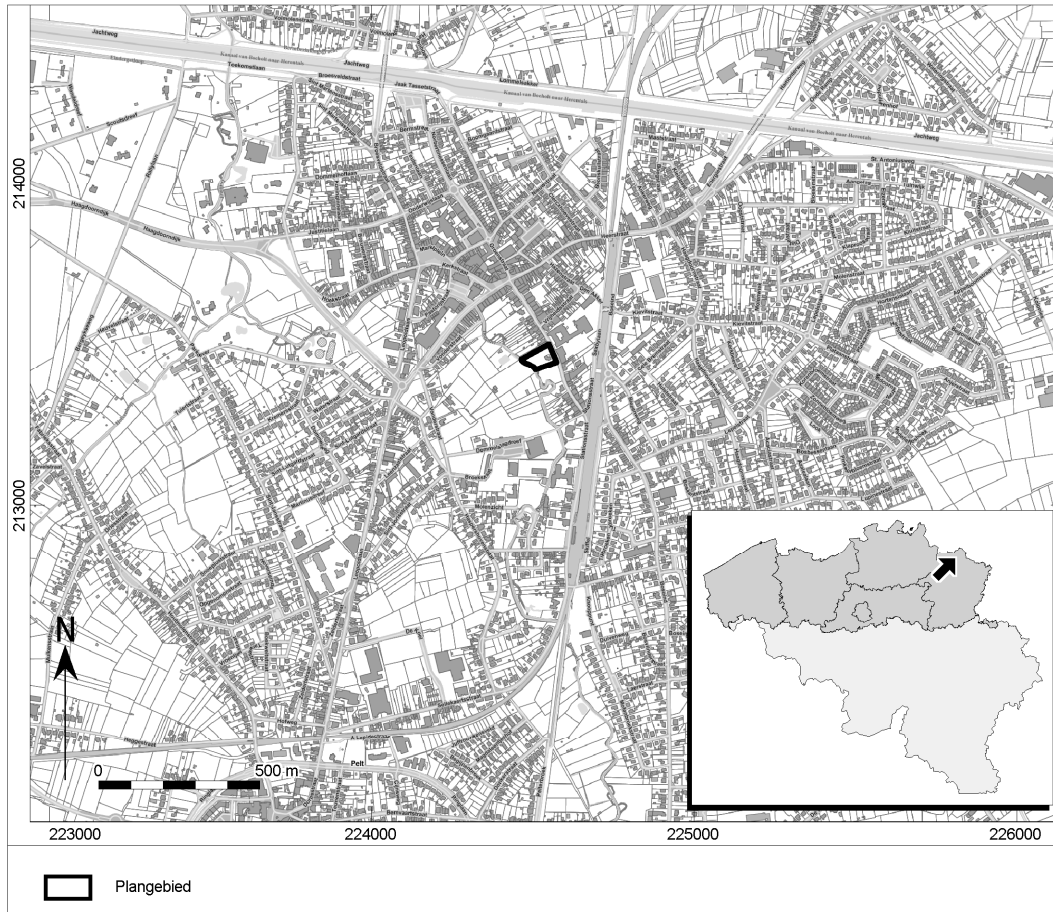
A. Schoups (veldwerkleider)

Autorisatie:

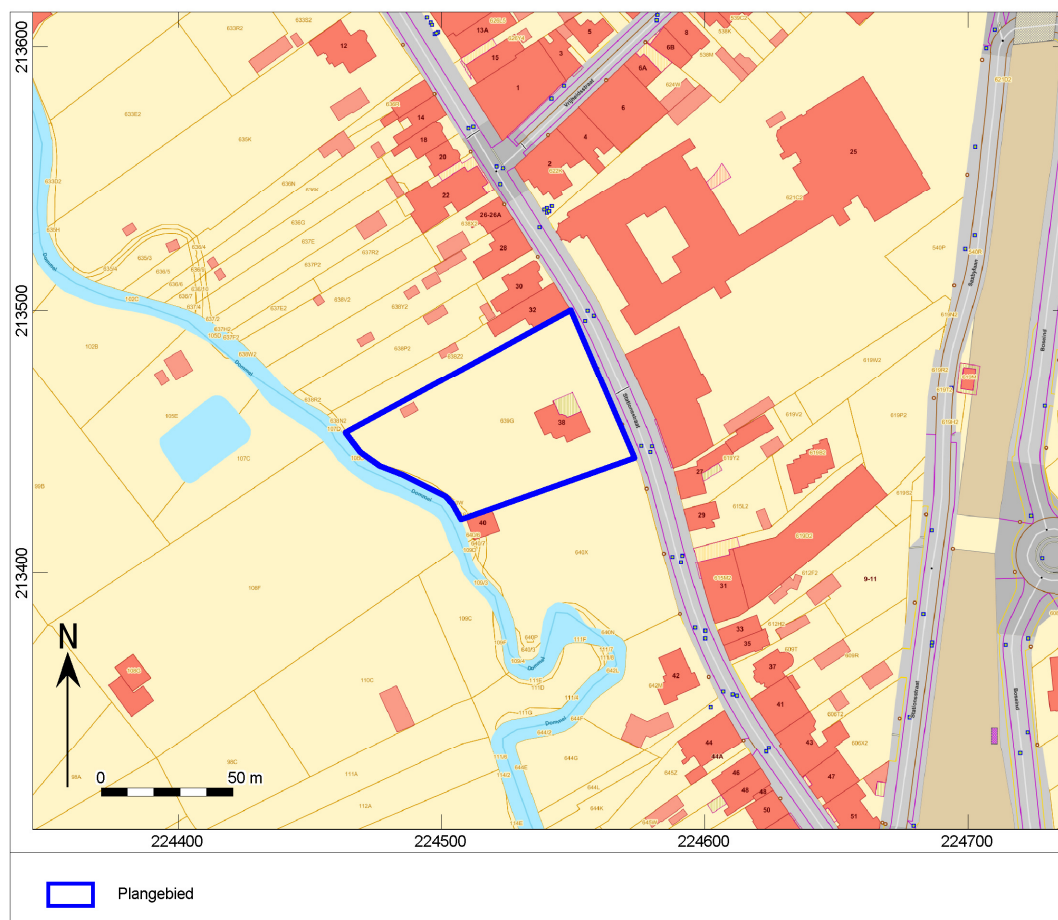
X. Alma (OE/ERK/Archeoloog/2016/00094)

1 Inleiding

In opdracht heeft het Vlaams Erfgoed Centrum in juni 2019 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Stationsstraat 38 te Neerpelt in de gemeente Pelt (afb. 1 en 2). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen bouwplannen.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

Afb. 2. Aanduiding van het uit te voeren archeologisch onderzoek op het plan van de bestaande toestand op het terrein.

2 Het vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem

2.1 Het uitgevoerde vooronderzoek

Op basis van de aardwetenschappelijke gegevens kunnen binnen het plangebied in potentie archeologische resten vanaf het Midden-Paleolithicum voorkomen. De archeologische resten uit het Paleolithicum en het Mesolithicum manifesteren zich als een spreiding van vondsten zonder sporenniveau. Resten uit deze perioden bevinden zich aan of direct onder het oorspronkelijke maaiveld en manifesteren zich in de vorm van vuursteen en houtskoolconcentraties. Het plangebied is in de vallei van de Dommel gelegen en grenst zelfs aan deze rivier. Vermoedelijk zijn de gebieden op de overgang van de vallei naar de hoger gelegen gebieden gunstiger gelegen voor de verwachting aan eventuele resten uit deze periodes. Daarbij komt ook dat het plangebied vermoedelijk onderhevig is geweest aan erosie door de Dommel. In de omgeving van het plangebied zijn twee CAI meldingen bekend van vondsten uit de Steentijd. Er wordt echter geen beschrijving gegeven en deze meldingen situeren zich op respectievelijk 950 en 1340m van het plangebied, in de hoger gelegen gebieden. Op basis van deze gegevens wordt de verwachting aan eventuele archeologische resten vanaf het Midden Paleolithicum tot en met het Mesolithicum laag ingeschat.

Eventuele archeologische resten vanaf het Neolithicum tot en met de Middeleeuwen kunnen tevens voorkomen vanaf het maaiveld. Een eventueel sporenniveau is het beste zichtbaar vanaf de basis van het maaiveld of vanaf de mogelijk aanwezige B horizont. De ligging van het plangebied aan de Dommel, in combinatie met de natte ondergrond en de Holocene fluviatiele afzettingen maken dat het plangebied vermoedelijk minder geschikt was voor continue bewoning tijdens deze periodes. Naar alle waarschijnlijkheid situeren eventuele bewoningssporen zich eerder op de hoger gelegen gebieden. De meldingen die bekend zijn uit deze periodes situeren zich alvast ook in deze hoger gelegen gebieden. Dit neemt echter niet weg dat mogelijk andere type vindplaatsen verwacht kunnen worden binnen het plangebied. De kans hierop wordt echter klein geacht. De verwachting aan eventuele resten vanaf het Neolithicum tot en met de Middeleeuwen wordt hierdoor ook laag ingeschat.

De verwachting aan eventuele resten uit de Nieuwe Tijd is eveneens laag. De historische kaarten geven namelijk geen bebouwing weer binnen het plangebied.

Binnen het plangebied is reeds een villa (180m²) gelegen. Op deze locatie is de bodem vermoedelijk reeds tot minstens 80cm –mv verstoord. Verder zijn er enkele verharde zones (440m²) aanwezig binnen het plangebied. Ook op deze locaties is de bodem reeds in beperkte mate verstoord en dit vermoedelijk tot minstens 20cm –mv. Ook ter hoogte van het tuinhuisje, in het noorden van het plangebied, dient vermoedelijk rekening gehouden te worden met een bodemverstoring van minstens 20cm –mv. Aangezien volgens de bodemkaart een dikke (40 – 60cm) humeuze bovengrond kan verwacht worden, is het niet zeker dat de aanwezige structuren eventuele archeologische resten en sporen reeds verstoord hebben. Enkel ter hoogte van de villa reikt de bodemverstoring vermoedelijk dieper dan de humeuze laag.

Binnen het plangebied worden twee nieuwe appartementsblokken boven een ondergrondse garage gepland. Ter hoogte van de ondergrondse garage (1745m²) wordt de bodem tot maximum 3,3m –mv uitgegraven. Ter hoogte van de liftkoker (circa 7m²) zal de bodem plaatselijk zelfs tot 5m –mv uitgegraven worden. Er worden ook verharde zones gepland. Ongeveer 252m² aan verharding valt buiten de omtrek van de ondergrondse ruimte. Hier dient rekening gehouden te worden met een afgraving tot ongeveer 30cm –mv. Verder worden nog riolering en putten aangelegd. Deze zullen ook een maximale uitgravingsdiepte van 3,3m –mv hebben. De rest van het plangebied wordt als tuinzone ingericht. Dit houdt de aanplanting van enkele bomen en van siergrassen in. Verder zal het terrein mogelijk ook licht genivelleerd worden. De graafwerken die hier mogelijk mee gepaard gaan, zullen nooit dieper dan de teelaarde reiken.

Gezien de beperkte omvang van de bestaande verstoring, kan geconcludeerd worden dat eventuele archeologische resten en sporen, wanneer aanwezig, wel degelijk bedreigd worden door de geplande werken.

2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

De geplande werken, en dan voornamelijk de aanleg van de ondergrondse ruimte zullen een grote impact hebben op het bodemarchief. Op basis van de bureaustudie werd echter vastgesteld dat binnen het plangebied een algemene lage verwachting aan archeologisch resten en sporen geldt. Deze lage verwachting is voornamelijk te wijten aan de landschappelijk ligging van het gebied in een vallei, aan de Dommel.

Door de algemene lage verwachting aan eventuele archeologisch resten en sporen wordt de kenniswinst van verder archeologisch onderzoek heel gering ingeschat. Dit maakt dat verder archeologisch onderzoek kosten baten technisch niet zinvol geacht wordt.

3 Advies op basis van de resultaten

Op basis van deze gegevens wordt door het Vlaams Erfgoed Centrum geen verder onderzoek geadviseerd. De geplande werkzaamheden vormen geen bedreiging voor het bodemarchief. Er hoeft geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.